

Aqqalu C.Jerimiassen
Atassut

UPA 2023/142/143/146 - 1
26. april 2023

Naalagaaffimmiit akisussaaffiit sorliit pitsaasumik angerlaanneqarsinnaanerini allattorsimaffimmik imaqartumik Naalakkersuisut nalunaarusiussasut peqquneqarnissaanik Inatsisartunut siunnersuut. Nalunaarusiaq akisussaaffiit angerlaanneqartussat tamarmik immikkut aningaasatigut kingunissaanik imaqassapput taamatullu akisussaaffiit angerlaanneqarnissaannut tigussaasumik piffissalersorlugit. Nalunaarusiaq piareereersimassaaq Inatsisartunullu tunniunneqareersimassalluni UKA2024 nallertinnagu.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Naalagaaffimmiit akisussaaffiit ullumikkut ingerlanneqartunut suut piginnaasat pisariaqartinneqassanersut tigussaasumik ersarissarneqarnissaat anguniarlugu Rigsmyndighed aningaasaliinissaa aammalu Namminersorlutik Oqartussat qanimut suleqatigalugit nalunaarusiamik suliaqassasut siunertaralugu Naalakkersuisut Rigsmyndighed attavigissagaat piumaffigineqarnissaat pillugu Inatsisartunut aaliangiiffigisassatu siunnersuut. Nalunaarusiaq piginnaasatigut ineriartortitsinissamut pilersaarummik imaqassaaq, uagut maani Kalaallit Nunaanni akisussaaffiit angerlaannissaannut piginnaasatigut pisariaqartitassatsinnik ersarissaasussanik.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Namminersorlutik Oqartussat Naalagaaffillu aningaasatigut inissisimanerat immikkut sammillugu, Namminersorneq pillugu Inatsi kukkunersorneqarnissaa pillugu isumaqatiginninnissat aallartinnissaat anguniarlugu, Naalakkersuisut Rigsmyndighed attaveqarnissaat pillugu Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit)

Naalagaaffinngornissamik oqallittoqalersillugu, takornartaasanngeqaaq uagut Atassutaasugut nippusimaniaannartutut ataniaannartutullu tikkuarniarneqartarnerput ingasaassinianiit.

Kisiannili eqqaamasassaq siulleq uani eqqaaqqunarpoq, Atassut Naalagaaffeqatigiinnerup attanneqarallarnissaanik oqariartuuteqartuungaluarluni, partiit naalagaaffinngorusoqisut qisuariangaarneq ajormata, Atassut sapiutinngilluinnarluni inuussutissalerinermut oqartussaaffeqarnerup tiguneqarsinnaaneranut suliaqartoqarnissaanik siunnersuuteqarnikummat.

Tamannalu takussutissiilluarpoq kikkut oqarluartaaginnartuunnginnersut.

Nuanneqaarlu maanna partiit talerperleqatigut siunnersuuteqarmata suliasamat pingaarutilimmut.

Assortoruminaapporlu oqariartuutaani, akisussaaffiit siuliani tiguneqarsimasut piaarpallaamik peqqissaarussaarpalaarpallaanngitsumillu tiguniataarneqarsimanerata kingunerisai suut pineqarnersut.

Tamannalu pinngilluinnassappat erseqqissumik suliaqartoqarnissaa avaqqunneqarsinnaanngilaq. Tigunissaanullu akisussaaffiup sorliungaluarnersuttaaq nunatsinni ingerlariaatsitsinnut naleqqussakkamik tiguneqassappat qanoq naleqassanera erseqqissuusariaqarluni.

Ullumikkumut naleqqussakkamik misissuisoqarnissaanik oqariartuuteqarninni pivara, ullumikkut ingerlariaaserput qiviaraanni, tassaammat suna tamaat allaffissorneq tamaarsuullugu ingerlakkatsigu allaffeqarfissaarsualersorluta, tamannalu inuiaqatigiinnut oqittuinnaajunnannngimmat allatut ukiuni qaninnerni suleriuseqalernissaq aaqqissuunneqassanngippat.

Taamaammallu kisitsisit pivisusorsiortut pingaartuussapput, suliassat akisussaaffimmik tigusinissamat inuiaqatigiinnut pingaarutilimmik inissisimasuummata.

Tigooqqaapiloornissamullu sillimasariaqarneq siunnersuutip aappani erseqqarissarneqarmat, tamanna isiginngitsuusaaginnangassaannngilluinnarpoq.

Aap, ilinniarluarsimasorpasuaqarpugut. Oqaatigineqartuartarporli, assaat sulisinnaasut tamarmik maanna sulisinneqarpud. Suliffissaaleqisoqarnera appasippoq, suliffissaaleqisoqarujussuarsimanera maanna mumilluinnarluni sulisussameerneq piulersimavoq.

Isertuunneqarsinnaanngenaarlu taamaattumik, avataaniit suliartortartut allatut ajornartumik atorfissaqartippagut sulisoqarnikkut nalimmattumik inissisimaniarutta.

Oqartussaaffiillu tigooqqarneqariartuaarnissaannut ingerlataqassagutta, qanorluunniit avaqqukkuminaattoq ataasiuvoq, tassalu naalagaaffiup suleqatigilluartariaqarnera.

Oqartussaaffiimmi suli tigunngisatta tigujuartuaarnissaannut suliniuteqassagutta naalagaaffeqatigiit iluani allorassaarnissamat suleqatigiilluarnissaq pisariaqartuusorinarmat.

Namminersornerunermiit namminersornermut 2009-mi ikaarsaarnermi namminersorneq pillugu inatsit allanngoriaataasimasooq tassaavoq, uagut maanna nammineq akisussaaffiit tigooqqagassagut akilertussaaleratsigit, naalagaaffimmiit ataatsimoortumik tapiissutinik malitseqartussaannngitsumik.

Illuanilli iluanaaruteqarnitsigut kr.75mio qaangerneranit naalagaaffimmit ataatsimoortumik tapiissutit appariaateqartartussanngornissaat ikkunneqarsimalluni.

Taanna siunertaq namminerminit immaqa ajortuusimannngikkaluarpoq.

Tassami aningaasatigut nammineernerusinnaanissatsinnut avataaniit isumalluuteqarunnaariartorluta alloriarnissatsinnut siunertaasimarpasimmat.

Taamaattorli ulloq manna tikillugu, suli uulia qallulluunniit ataaseq suli qaqinngilarput, aatsitassatigut iluanaaruteqarsinnaaneq isumalluarfiusimaqisoq suli ulloq manna tikillugu angusaqarfiungaannngilaq.

Atassummiit innutaasut aningaasaqarnikkut imminnut napatittut anguniarnissaat siunertariaannarparput.

Taamaattumillu inuussutissarsiornikkut namminersortut oqinnerusumik atungassaqaarnissaat siunertariuarterlugu. Nunatsinni taama aappillaritsigisumik politikkeqartoqartuarterlugu, imaaliinnarluta tamanna kissaat angusinnaanngilarput.

Naalagaaffinngorsinnaanissarpullu namminermini takorluungaavoq kusanartoq. Ullumikkutulli aningaasarsiorneq ingerlatillugu takorluugaannaarpasittuarpoq kusanartoq, ataguli taama oqarnerput ataniaannarnermutterona pitusimaniakujunnermullu sangutinneqarani.

Kissaatigiinnarparpulli uani, innuttaasut akisussaaffinnik tigooqqaaniaannarluni tigusiniartoqassappat eqqornerlunneqaratarsinnaaner ataarleqqutiguaratsigu. Imaanngilaq taava asuli kinguarsaasugut, inuulli inuunera qanorinnikkulluunniit tamani pingaarnerpaajuassammat.

Siunnersuuteqartullu oqarneratuut, Atassummiit pingaartuutippaarputtaaq, Naalagaaffimmi oqartuussaasut uani suliaqaarnissami suleqatigilluarneqaarnissaat piusariaqartoq.

Naalagaaffeqatigiit akornganni naalagaaffimmi oqartuussaasut, namminersorlutik oqartussat peqatigalugit suliat peqqissaarussamik ingerlanneqartariaqarput, innutaasunut kingunerluuteqannginnissaat siunertaralugu.

2009-mi namminersorneq eqqunneqarmat, ilumoorpoq tassani Atassut akuerseqataalluni taaseqataammat. Pisimasut toqqornerneqassanngillat, innutaasullu Atassummiit aaliangernerattaq tassani ataqquilluaratsigu.

Taamattumiuk pisimasut qimarratiginagit ajunnginnerusoq ujartuiffigeqatiinginnartariaqarpagut, partiit illikaallalarlugit, suleqatigiiffissagulli isiginiarnerullugit.

Namminersorneq eqqunneqareersimalerpoq ukiuni 14-inngulersuni, tamassumallu iluani atungassarititaasut malillugit akisussaaffiit tigusinnaasugut qanoq ilusilikkamik ingerlariaqqissinnaaner ataarleqqutigiiinginnartariaqarparput. Avataaniimmi tunniunneqarunngimmata tunissutitut, uagulli taamaallaat iliuseqaarnitsigut anguneqarsinnaammata.

Taamatut Atassummiit oqaaseqarluta, siunnersuutit uku pingasuusut ilusaatut isikkoqartillugit taperserpagut.